

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ПЕРШОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
КРАСНОЩОКОВА НАТАЛІЯ СТЕПАНІВНА
УХВАЛА

21 червня 2020

Київ

5332/0/18-20

Про залишення без розгляду та повернення скарги Новак Н.В.

Член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Краснощоківна Наталія Степанівна, перевіривши відповідно до пунктів 1-2 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» скаргу Новак Наталії Василівни стосовно голови Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка Павла В'ячеславовича та судді цього суду Келеберди Володимира Івановича,

в с т а н о в и в :

19 грудня 2017 року до Вищої ради правосуддя за вхідним № 335/0/5-17 надійшла скарга Новак Н.В. на дії суддів Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В., Аблова Є.В., Келеберди В.І., Огурцова О.П., Арсірія Р.О., Кузьменка В.А., Федорчука А.Б., Добрівської Н.А.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 19 лютого 2017 року вказану скаргу передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Худику М.П.

Згідно з протоколом автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 15 лютого 2018 року, здійсненого на підставі службової записки члена Вищої ради правосуддя від 12 лютого 2018 року № 126/0/10-18, скаргу в частині стосовно суддів Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В., Келеберди В.І. передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Бойку А.М.

Протоколом повторного автоматизованого визначення члена Вищої ради правосуддя від 31 травня 2019 року скаргу в частині стосовно суддів Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В., Келеберди В.І. передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Ісакову М.Г.

Протоколом повторного автоматизованого визначення члена Вищої ради правосуддя від 8 липня 2019 року скаргу в частині стосовно суддів Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В., Келеберди В.І. передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Гришуку В.К.

На підставі протоколу повторного визначення члена Вищої ради правосуддя від 23 вересня 2020 року скаргу в частині стосовно суддів Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В., Келеберди В.І. передано для проведення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Краснощоківній Н.С.

Відповідно до статті 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради

правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження визначено главою 4 розділу II Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Відповідно до пунктів 1, 2 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону, за наявності підстав, визначених пунктами 1–5 частини першої статті 44 цього Закону, – повертає дисциплінарну скаргу скаржнику.

Частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) визначено, що дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити, зокрема, конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді та посилення на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Під час попереднього вивчення скарги з наданих на запит члена Вищої ради правосуддя письмових пояснень судді Келеберди В.І. та відомостей вебсайту Судової влади та Єдиного державного реєстру судових рішень, встановлено таке.

Зі змісту скарги убачається, що суддя Келеберда В.І. відмовляючи ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» у задоволенні позовних вимог до Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради, треті особи Державна архітектурно-будівельна інспекція України, Міністерство природних ресурсів та екології України, Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради та ТОВ «Укрбуд Девелопмент», про визнання незаконними та скасування містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки (постанова Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року в справі № 826/4181/17) дійшов висновку, що позивач скаржить абстрактно. На переконання автора висновки судді є такими, що порушують право на справедливий суд, гарантований статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, оскільки суддя не навів мотивів, з яких він відхиляє аргументи позивача щодо прав, за захистом яких останній звернувся до суду.

Під час попереднього вивчення скарги та моніторингом вебсайту Судової влади України встановлено, що ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» не погодившись із вказаною постановою суду першої інстанції оскаржило її до Київського апеляційного адміністративного суду.

За результатами апеляційного розгляду, 29 листопада 2017 року Київським апеляційним адміністративним судом прийнято ухвалу, якою апеляційну скаргу ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва», до якої приєдналося Міністерство екології та природних ресурсів України, залишено без задоволення.

Залишаючи оскаржуване судове рішення без змін колегія суддів апеляційної інстанції зазначила, що підставами для визнання протиправним рішення суб'єкта владних повноважень є невідповідність його вимогам чинного законодавства та/або визначеній законом компетенції органу, який видав цей наказ. При цьому, обов'язковою умовою визнання протиправним рішення є наявність факту порушення прав чи охоронюваних законом інтересів позивача у справі та якщо таке порушення відбулось у сфері публічно-правових відносин. Разом з цим позивачем не наведено жодних доказів щодо існування реального негативного впливу безпосередньо на його права чи права інших осіб, які є членами спілки у правовідносинах, пов'язаних з виданням оспорюваного акту, а тому висновок суду першої інстанції про відсутність

підстав для задоволення позову є обґрунтованим, доводи апеляційної скарги його не спростовують. За наведених обставин колегія суддів дійшла висновку, що рішення місцевого суду прийнято з додержанням норм матеріального та процесуального права, з огляду на що апеляційна скарга задоволенню не підлягає, а оскаржуване рішення слід залишити без змін.

З наданих на запит члена Вищої ради правосуддя письмових пояснень, суддя Келеберда В.І. зазначив, що за наслідками апеляційного перегляду постанови Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року, вказане рішення було залишене без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду, що додатково підтверджує необґрунтованість доводів скаржника. Суддя окремо звернув увагу на те, що скаржник – народний депутат України Новак Н.В. не є учасником розгляду вказаної справи. Відповідно до рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України та Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» від 19 травня 1999 року № 4-рп/99, народний депутат України не має права звертатися з вимогами чи пропозиціями до судів, до голів судів та до суддів стосовно конкретних справ. Однак, народний депутат України Новак Н.В., як повідомив суддя, активно проявляла інтерес до результатів розгляду, у тому числі, і до цієї справи, що підтверджується листом Національного агентства з питань запобігання корупції від 23 лютого 2018 року № 44-11/7929/18.

З відомостей вебсайту Судової влади України також встановлено, що не погоджуючись із постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року та ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 29 листопада 2017 року, ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» подало касаційну скаргу до Верховного Суду.

Ухвалою колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 23 січня 2018 року за касаційною скаргою ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 29 листопада 2017 року в справі № 826/4181/17 за позовом ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» до Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради, треті особи Державна архітектурно-будівельна інспекція України, Міністерство природних ресурсів та екології України, Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради та ТОВ «Укрбуд Девелопмент», про визнання незаконними та скасування містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, відкрито касаційне провадження. Витребувано з Окружного адміністративного суду міста Києва справу № 826/4181/17.

На наданий час згідно відомостей вебсайту Судової влади України касаційний розгляд зазначеної справи не завершено.

Враховуючи встановлені під час вивчення скарги обставини приходжу до висновку, що доводи Новак Н.В. фактично зводяться до незгоди із постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року, та власної оцінки скаржниці щодо правильності застосування суддею норм процесуального права.

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи зазначено: є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій. КРЄС вказує, що зміст конкретних судових рішень контролюється головним чином за допомогою

процедур апеляції або перегляду рішень у національних судах та за допомогою права на звернення до Європейського суду з прав людини.

Тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості (пункт 66 Рекомендацій CM/Res (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки).

У пункті 22 Декларації щодо принципів незалежності судової влади, прийнятої Конференцією голів верховних судів країн Центральної та Східної Європи 14 жовтня 2015 року, вказано, що жоден суддя не повинен притягатися до дисциплінарної відповідальності чи звільнятися за винесені ним судові рішення, окрім як у разі грубої недбалості чи навмисного порушення закону.

Дисциплінарне провадження щодо судді має здійснюватися з урахуванням конституційного принципу незалежності суддівської діяльності, відповідно до якого дисциплінарне провадження не може бути спрямоване на оцінку судових рішень суддів, які можуть піддаватися критиці лише шляхом оскарження відповідно до закону. Той факт, що рішення судді може бути переглянуто, змінено чи відмінено апеляційною інстанцією не може бути підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Як встановлено під час вивчення скарги, Київським апеляційним адміністративним судом переглянуто постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 6 жовтня 2017 року та залишено її без змін. Вказана справа на даний час знаходиться в провадженні Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, розгляд якої не завершено.

Крім того, апеляційним судом не встановлено, що оскаржувана постанова суду була постановлена суддею внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Не вдалось встановити таких порушень і під час попереднього вивчення даної скарги.

Щодо доводів скаржника про необхідність притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з неповідомленням про втручання в його діяльність щодо здійснення правосуддя при розгляді справи № 826/4181/17, суддя Келеберда В.І. пояснив, що вимоги частини четвертої статті 48 та пункту 9 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зобов'язують суддю персонально звертатись з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора виключено у випадку, якщо ним суб'єктивно певні обставини будуть оцінені в якості такого втручання. Між тим, як пояснив суддя, під час розгляду згаданої справи ним не було зазнано будь-якого впливу або іншого прояву втручання у його діяльність як судді щодо здійснення судового провадження.

Щодо твердження скаржниці про безпідставне затягування та невжиття суддею Келебердою В.І. заходів щодо розгляду справи № 826/6969/16, слід зазначити таке.

Із письмових пояснень судді та відомостей із вебсайту Судової влади слідує, що 11 травня 2016 року ТОВ «Терра Капітал» звернулося до Окружного адміністративного суду міста Києва із позовом до Державної архітектурної-будівельної інспекції України про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язання вчинити певні дії. Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу, вказаній справі присвоєно № 826/6969/16 та визначено головуєчим у цій справі суддю Келеберду В.І.

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 19 травня 2016 року відкрито провадження у справі № 826/6969/16 та залучено до участі у вирішенні справи в якості третьої особи без самостійних вимог на предмет спору ПАТ «Державний ощадний банк».

На підставі подання № 1430 від 27 травня 2016 року здійснено автоматизоване визначення складу колегії суддів для розгляду вказаної справи та визначено для її розгляду суддів Качура І.А. та Данилишина В.М.

У судовому засіданні 1 червня 2016 року протокольною ухвалою залучено до участі у справі в якості третіх осіб без самостійних вимог на предмет спору ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва», Релігійне управління Екзархії Української Греко-Католицької Церкви, ПП «Укрбалтбуд», ТОВ «Укрбуд Девелопмент» та для ознайомлення з матеріалами справи у справі оголошено перерву до 20 липня 2016 року.

У своїх поясненнях суддя зазначив, що у цьому судовому засіданні представником ГО «Асоціація органів самоорганізації населення міста Києва» колегії суддів було заявлено відвід, у задоволенні якого ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 1 червня 2016 року відмовлено.

20 липня 2016 року суд заслухавши пояснення учасників, що з'явилися та зважаючи на достатність наявних у матеріалах справи доказів для розгляду і вирішення справи по суті, відповідно до частини шостої статті 128 КАС України (у редакції до 15 грудня 2017 року) прийняв рішення про подальший розгляд справи у порядку письмового провадження.

На підставі протоколу автоматизованої заміни складу колегії суддів, у зв'язку із закінченням терміну повноважень судді Данилишина В.М. 21 лютого 2017 року, суддю Кузьменка В.А. визначено членом колегії для розгляду справи № 826/6969/16.

У зв'язку із зміною складу колегії суддів, судові засідання призначено на 15 березня 2017 року та у якому було ухвалено про перехід розгляду справи в порядку письмового провадження.

4 жовтня 2017 року постановлено у цій справі судові рішення по суті, яким у задоволенні позову відмовлено повністю.

Відповідно до частини першої статті 122 КАС України (у редакції до 15 грудня 2017 року) адміністративна справа має бути розглянута і вирішена протягом розумного строку, але не більше місяця з дня відкриття провадження у справі, якщо інше не встановлено цим Кодексом.

Попередньою перевіркою встановлено, що справа № 826/6969/16 розглянута по суті з порушенням строку, встановленого статтею 122 КАС України.

У письмових поясненнях суддя Келеберда В.І. звертає увагу на критичну ситуацію із судовим навантаженням, яка склалась в Окружному адміністративному суді міста Києва та відсутністю у багатьох суддів повноважень, що призвело до того, що у період з 1 січня по 31 грудня 2016 року в нього у провадженні перебувало 2 157 справ та матеріалів, із них надійшло у звітному періоді 1 749, за період з 1 січня по 31 жовтня 2017 року у нього перебувало 2 091 справ і матеріалів, із них надійшло у звітному періоді 1 338. Суддею також зазначено, що вирішення кожної справи по суті вимагає від суду ґрунтовного вивчення обставин, надання правової оцінки кожному доказу, наданого сторонами або особами, які беруть участь у справі в ході судового розгляду для встановлення істини.

Слід зауважити, що важливим елементом для встановлення відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду справи (заяви, скарги). Сам лише факт недотримання строку розгляду справи

(заяви, скарги), встановленого законом, не може автоматично вказувати на наявність підстав для дисциплінарної відповідальності судді.

Самі по собі строки поза зв'язком із конкретною правовою ситуацією, набором фактів, умов та обставин, за яких розгорталися події, не мають жодного значення. Сплив чи настання строку набувають (можуть набути) правового сенсу в сукупності з подіями або діями, для здійснення чи утримання від яких встановлюється цей строк.

Крім того, з урахуванням практики Європейського суду з прав людини розумність тривалості провадження повинна бути оцінена в світлі обставин справи та з огляду на такі критерії: правову та фактичну складність справи; поведінку заявника, а також інших осіб, які беруть участь у справі, інших учасників процесу; поведінку органів державної влади (насамперед суду); характер процесу та його значення для заявника (справи «Федіна проти України» від 2 вересня 2010 року, «Смірнова проти України» від 8 листопада 2005 року, «Матіка проти Румунії» від 2 листопада 2006 року, «Літоселітіс проти Греції» від 5 лютого 2004 року).

За наведених обставин попередньою перевіркою не встановлено у діях судді саме безпідставного затягування та невжиття ним заходів щодо розгляду справи № 826/6969/16, а посилання скаргниці лише на несвоєчасний розгляд суддею вказаної справи про такі порушення з боку судді не свідчать.

Скарга Новак Н.В. у частині що стосується дій голови Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. та його заступника Келеберди В.І. також підлягає залишенню без розгляду, з огляду на таке.

Суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав, визначених частиною першою статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Зі змісту скарги убачається, що Новак Н.В. просить притягнути голову Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. та його заступника Келеберду В.І. до дисциплінарної відповідальності за порушення принципів гласності та відкритості судового процесу з огляду на зміст підписаних ними листів від 3 квітня та 1 серпня 2017 року за № 02.2-19/414/17 та № 02.2-20/1068/17 відповідно, якими було відмовлено у наданні запитуваної народним депутатом інформації.

Відповідно до статей 20 та 24 Закону голова суду та заступник голови суду є одночасно суддями і особами, які виконують адміністративні повноваження.

Відповідальність за недотримання особою вимог, що пред'являються до статусу судді, і вимог, що пред'являються до статусу голови суду, заступника голови суду, різні.

Неналежне виконання головою суду та його заступником адміністративних повноважень не вважається дисциплінарним проступком у розумінні статті 106 Закону. У той же час, якщо голова суду та його заступник порушили вимоги, що пред'являються до судді, то це може бути підставою для притягнення їх до дисциплінарної відповідальності.

Враховуючи встановлені обставини, скарга Новак Н.В. не містить конкретних відомостей про наявність у поведінці голови Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка П.В. та його заступника Келеберди В.І. ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 Закону може бути підставою саме для дисциплінарної відповідальності їх як суддів.

Частиною шостою статті 107 Закону визначено, що дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Відповідно до пунктів 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді та посилення на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Керуючись статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтями 43-44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» та пунктом 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя,

у х в а л и в :

залишити без розгляду та повернути Новак Наталії Василівні скаргу стосовно голови Окружного адміністративного суду міста Києва Вовка Павла В'ячеславовича та судді цього суду Келеберди Володимира Івановича.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Першої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

Н.С. Краснощоківа